בס"ד

תשורה

מכתבים מכ"ק אדמו"ר למשפחות החתן והכלה

מזכרת משמחת הנישואין
של
מנחם מענדל ודבורה לאה שיחי'
אמיתי
כ"ח בכסלו שנת הקהל התשע"ו

פתח דבר

בשבח והודיה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, וזיכנו בנישואינו בשעה טובה ומוצלחת ביום כ"ח כסלו הבא עלינו לטובה ולברכה, ועל פי יסוד מנהג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, מתכבדים אנו להגיש קובץ זה תשורה לאורחים שבאו מרחוק ומקרוב לשמוח בשמחתנו.

תשורה זו כוללת:

א. מכתב מענה מהרבי בקשר ללידת החתן יחי', ומכתב מענה מהרבי בקשר ללידת הכלה תחי'.

ב. אגרות קודש מכ"ק אדמו"ר לווארט וחתונת הורי הכלה יחיו.

ג. שני מכתבים מכ"ק אדמו"ר לסב הכלה הרה"ג הרה"ח הר' שמעון גד שיחי' אליטוב רב אזורי מטה בנימין ומבשרת ציון, וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל.

ד. כמה מכתבים מכ"ק אדמו"ר לסב החתן איש החינוך והמעש הרב חיים אלבז ז"ל.

ה. כמה מכתבים לסב החתן הרב אליהו שיחי' אמיתי.

ו. מענה מכ"ק אדמו"ר בהתוועדות על הערה שכתב אבי הכלה בהערות התמימים בכ' חשון התשמ"ו בלשון הרמב"ם הלכות פרה אדומה "מהרה יגלה אמן כן יהי רצון".

ז. מכתב כללי שכ"ק אדמו"ר צירף למכתב פרטי בחנוכה התשמ"ב לאבי הכלה, עם ריבוי מראי מקומות ופיענוחם.

הא-ל הטוב הוא יתברך יברך את כל הבאים להשתתף בשמחתנו יחד עם בני משפחותיהם בתוך כלל בנ"י, בברכות מאליפות מנפש ועד בשר. ובמיוחד בברכה העיקרית שנזכה ללכת מנישואין אלו לשמחת הנישואין שבין הקב"ה וכנס"י, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, ונשיא דורנו בראשינו, ונזכה לשמחת עולם על ראשם בגאולה האמיתית והשלימה אמן כן יהי רצון. בברכה רבה לכאו"א מכם בתכ"י, ושנזכה לימי חנוכה מאירים ושמחים ומשיח נאו.

בברכה רבה וחג חנוכה שמח

מנחם מענדל ודבורה לאה אמיתי

כ"ח כסלו התשע"ו

"שנת הקהל"

מענה מהרבי בקשר ללידת החתן יחי'

אמיתי - כפר חב"ד

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 [illegible] Parkway
Bro[illegible] N.Y. 11213

493-[illegible]50

ב"ה, ה' מנ"א תשנ"ג
ברוקלין נ.י.

הוו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אסף אליעזר שי'
וזוגו' תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן למזל טוב והכניסוהו לבריתו של אברהם אבינו ונקרא שמו בישראל מנחם מענדל שי',

הנה יה"ר מהשי"ת שכשם שהכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוגו' תי' מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

מענה מהרבי בקשר ללידת הכלה תחי'

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N. Y. 11213

493-9250

ב"ה, יב' תמוז תשנ"ג
ברוקלין נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוהי' שאול משה שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב
ונקרא שמה בישראל דבורה לאה תי',

הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוגי תי'
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר
מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות יזי א) נשים
במאי זכיין באקרויי כוי באתנויי כוי ונטרין כוי.

בברכת מזל טוב

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

אגרת קודש
מכ"ק אדמו"ר
לוואַרט הורי
הכלה יחיו

אליטוב- ירות"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ה ניסן תשמ"ז
ברוקלין, נ.י.

האברך הוו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' שאול משה שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד עשי"ת ה"וואַרט" עם ב"ג תי' בשעה טובה ומוצלחת,

הנה יה"ר מהשי"ת שיהי' בשעה טובה ומוצלחת ולבנין בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב

הפי"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

אגרת קודש
מכ"ק אדמו"ר
לחתונת הורי
הכלה יחיו

אליטוב- ירות"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כט' ניסן תשמ"ז
ברוקלין, נ.י.

האברך הוו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' שאול משה שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם בשעה טובה ומוצלחת,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל טוב ושתהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

מכתבים מכ"ק
אדמו"ר לסב
הכלה הרה"ג
הרה"ח הר'
שמעון גד שיחי'
אליטוב

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ב"ה, שו"ו מנ"א ה' תשי"ז
ברוקלין, נ.י.

האברך שמעון שי'

שלום וברכה:

במענה על מכתבך מר"ח מנ"א עם התמונה המוסג"ב, ובעם לי לראותה, ובפרש שפ"ח נתחזקה בי דעתי ברורה, שאם רק ארצה להקדיש כוחותי בששח החינוך על שהרת הקדש אצליח בזה.

מובן שההצעה ליסע להודו אינה מתאימה בשבילך כלל וכלל.

ובמענה על שאלתך השני', מהנכון שתעניין בעניני שידוכין.

בברכת הצלחה מופלגה בעבודתך בקדש לקרב לב בני ישראל לאביהם שבשמים

אליטוב־מושב ברוש

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3 9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ג' אד"ר תשכ"ב
ברוקלין

הח"מ אי"א נו"נ וכו'
מוה' שמעון גד שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה להם
בת למזל טוב ונקרא שמה בישראל נחמה מרים שחליט"א,

חנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוגי
ת"י לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

בידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר
מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה ולמעשים
טובים, ע"פ מדז"ל (ברכות יז' א) נשים במאי זכין
באקרוי כו' באתנוי' כו' ונטרין כו'.

בברכת מזל טוב

בעת רצון יזכירו כל אלה שכשמבם על הציון.

לכתבו ע"ד מדת הכעס - וראה אגה"ת פ"ב ואגה"ק סי'
- ומהמצות בזה להחליט בתוקף הדרוש שלכשיכעסו יתאפק
מלדבר לכה"פ איזה דקות, ורואים בפועל שעי"ז פג הכעס.

לכתבו ע"ד אהבת ישראל כו' - יהי' בקי (עכ"פ בתוכן)
המאמר בסהמ"צ להצ"צ מצות אהבת ישראל. ויחזור ע"ז מזמן
לזמן אליבי' דנפשי'.

מכתבים מכ"ק אדמו"ר לסב החתן איש החינוך והמעש הרב חיים אלבז ז"ל

אלבז" כפר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כב' אלול תשכ"ז
ברוקלין

חאבדך חיים שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום ה',

"בדיקת המפלין הכונה לפרשיות בתים
ורצועות ודי אצל סופה כשר אחד.

בברכת כוח"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

הפ"נ שבמכתבו יקרא בעת רצון על הציון הק'

אלבז - ק.ג.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ט' טבת תשל"א
ברוקלין, נ.י.

האברך חיים שי'
וב"ג חי'

שלום וברכה!

במענה למכתבם מיום ה'-עשרה במבת- יהפך לששון ולשמחה- ע"ד הנכבדות וכו'.

בודאי מתלישב שניהם לייסד ביתם בישראל על יסודי התורה והמצוה בחיי היום יומים,

ויהי רצון שתהא בשעה טובה ומוצלחת ולבנין בית בישראל בנין עדי עד.

בברכת

אלבז" לוד

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ב"ה, כ"ב כסלו תשכ"ו
ברוקלין

האברך חיים ש'

שלום וברכה!

במענה למכתבו ממוצש"ק בקשת ברכה"
ב"נ,

כיון שהובטחנו יגעת ומצאת, הנה
ילמוד בהחמדה ושקידה נגלה וחסידות ועד לאופן
שהתורה קוראת לזה יגיעה והלימוד יביא לידי
מעשה קיום המצות בהידור. ואז תקוים ההבטחה
"ומצאת.

בהנוגע לנוסח התפלה, כיון שאפשר
לשנות מנוסח אשכנז לספרד, ומספרד לנוסח אר"י
אבל לא להיפך. ולכן ישנה לנוסח חב"ד-באם החליט
שזהו להמיד.

בטח שומר הוא תשלשת השיעורים השוים
לכל נפש בחומש תהלים ותניא בכל יום, וישמור עליהם
מכאן ולהבא ג"כ.

הפ"נ יקרא בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

אלבז – ק. גת

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"ב תשרי ה'תשמ"א
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ [illegible]
מוה' חיים שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות מצב זוג' תי',

השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד
זחו"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון הק'.

בברכה [illegible]

מכתבים לסב
החתן הרב
אליהו שיחי'
אמיתי

אמיתי כשר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ינחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"ב תשרי תשכ"ו
ברוקלין

האברך הנ"ח אי"א נו"נ כו'
מוה אלי' שי'

~~שלום וברכה~~

במענה למכתבו מער"ח בדבר הצעת הנכבדות
עם מרת שושנה תי' וכו',

ובטח שניחם החליטו, הוא וכן המדוברת
תי', לייסד ביתם בישראל על יסודי התורה והמצוה בתי
היום יומים,
ויהי רצון שתהי' בשעה טובה ומוצלחת
ולבנין בית בישראל בנין עדי עד.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

עבדלחך" כפר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י' אדר חשכ"ן
ברוקלין

הח"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אלי' שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

בסענה על ההודעה ע"ד החתונתם בשעה
טובה ומוצלחת,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב
מזל טוב ושתהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בי"ת
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי
שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורה החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

אמיתי־ כפר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ט' אד"ש תש"ל
ברוקלין

הח"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אלי' שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד לחם בן למזל טוב והכניסוהו לבריתו של אברהם אבינו ונקרא שמו בישראל אליעזר יוסף שי',

הנה יה"ר מהשי"ת שכשם שהכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוג' חי' מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

בטח שומר הוא השלשת השיעורים השוים לכל נפש בחומש תהלים והניא הידועים.

אמיתי - כפר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בייה, ט"ו אדר תשמ"ג
ברוקלין, נ.י.

האברך אסף ש'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד הכנסו לגיל מצות,

הנה יה"ר מהשי"ת אשר מבן שלש עשרה למצות יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפסק המשנה (אבות פרק ה'), ויוסיף התמדה ושקידה בלימודו בתורה, בתורת הנגלה וכן בתורת החסידות ויהדר בקיום המצות. והשי"ת יצליחו להיות חסיד ירא שמים ולמדן.

בברכה

הערה שכתב אבי הכלה בהערות התמימים

ולא הבנתי בשלמא אם היינו אומרים שהקב"ה מברך את השדות שאעפ"י שאינו יורד גשם מ"מ מוציאים פירותיהם כראוי מפני שהקב"ה נותן שכר ליהודי אחרון שבישראל שעלה לרגל שלא ירד גשם עליו, ניחא, אבל עכשיו שאנו אומרים שרק מפני שזה יזיק ל"אחרון שבישראל" לא שואלים גשם א"כ אותו אחרון שבישראל עצמו רוצה שירד גשם א. מפני שדה שלו שצריך גשם ב. מפני השדות של כל ישראל שלא דרים רחוק כ"כ ואדרבה מצד אהבת ישראל שלו ניחא לי' שירד גשם עליו מפני שלכל היהודים האחרים יהי' גשם בשדותיהם.*

א' מאנ"ש
- ברוקלין נ.י. -

ט. בהתוועדות דליל ז' מר חשון ש.ז. נתבאר בההוראה משיעור רמב"ם היומי [פ"ב מהל' פרה אדומה] כותב הרמב"ם בסוף הפרק: "מהרה יגלה אכי"ר".

ונתבאר - שההוראה מזה: מכיון שספר הרמב"ם הוא ספר הלכות הלכות, ע"כ בכל פעם שמזכירים אודות משיח צדקינו, צ"ל אכי"ר, וצ"ב - מדוע ברמב"ם גופא בשאר המקומות שמדבר גבי "משיח" לא מזכיר לשון זה "אכי"ר", וכגון בפ"ח מהל' תשובה. ובמיוחד בהל' מלכים בסופו ששם מדבר בארוכה בענין זה? וצ"ב.**

הת' שאול משה אליטוב
- תות"ל 770 -

---

*) נראה דצער הגוף של המהלך בדרך נוגע יותר מזה שהגשמים ירדו כמה ימים אח"כ על השדות.

המערכת

**) אפ"ל ששם גופא מבואר בארוכה גודל המעלה דימות המשיח ואיך נתאוו לימות המשיח כו' וע"כ אין צורך לחזור ע"ז, משא"כ הכא, אבל אכתי יל"ע בשאר מקומות.

המערכת

מענה מכ"ק אדמו"ר בהתוועדות על הערה שכתב אבי הכלה

כביכול, ששאלו בענין זה, למרות שבעצם אין שום שאלה בדבר מלכתחילה:

נתבאר בהתוועדות שלפנ"ז[132] אודות דברי הרמב"ם[133] בענין פרה העשירית שיעשה המלך המשיח, שמסיים: "מהרה יגלה אכי"ר" — שמכאן ראי' והוכחה שכאשר מזכירים אודות משיח צדקנו, יש לסיים "אמן כן יהי רצון".

ושאלו על זה[134] — שאלה שמחשיבים, כפי הנראה, ל"קלאץ־קשיא" — הרי הרמב"ם עצמו מזכיר אודות מלך המשיח בהלכות שלפנ"ז ושלאח"ז, ואעפ"כ אינו מסיים "אכי"ר"?!

ובכן, שאלה זו אין לה מקום מלכתחילה, שכן, שאלה זו דומה לשאלה דלקמן:

בתפלת שמונה־עשרה אומרים "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח . . כי לישועתך קוינו כל היום". ולכאורה, יש כאן "קלאץ־קשיא": מכיון ש"לישועתך קוינו כל היום" — מדוע לא אומרים "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" בכל ברכה וברכה ד"שמונה־עשרה"?!...

ובכן, אף א' לא ישאל שאלה כזו — שכן, כל זמן שאוחזים באותה תפלה שנאמרת בהמשך אחד, מובן, שהזכרת הדבר פעם אחת שייכת לכל התפלה כולה, עד לתפלה הבאה, שהיא תפלה בפ"ע בזמן בפ"ע.

ולדוגמא: בקשתו של יהודי על הגאולה — "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים" — בתפלת שחרית, היא בהתחלת עבודת היום, ואח"כ הולך לעסקיו כו', וכשמגיע זמן המנחה, באמצע זמן המלאכה [כמבואר בדרושי חסידות[135] גודל מעלת תפלת המנחה — עלי' אמרו[136] "לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה" — להיותה באמצע היום, באמצע עסקיו, ואעפ"כ, פונה מכל עסקיו ונעמד להתפלל "כעבדא קמי מרי"[137]] — אזי מבקש עוד הפעם על הגאולה; וכמו כן בסיום עבודת היום, כשמתחילה עבודת הלילה — אזי מתפלל תפלת ערבית, ומבקש פעם נוספת על הגאולה. אבל באותה תפלה — די בבקשה אחת, ופשוט, שאין צריך לבקש על ענין אחד בכל ברכה וברכה!

ועד"ז בנדו"ד: ספרו של הרמב"ם הוא ספר של "הלכות הלכות" — ספר אחד של הלכות כל התורה כולה. ומכיון שכן, הרי כאשר הרמב"ם אומר הלכה מסויימת (ובענייננו — הסיום ד"אכי"ר" לאחרי שמזכיר אודות ביאת המשיח) פעם אחת, שוב אינו צריך לחזור על זה באותו ספר פעם נוספת.

---

132) שיחת ליל ז' מר־חשון ס"ל. 133) הל' פרה אדומה ספ"ג. 134) קובץ הערות וביאורים (אהלי תורה) גליון שח ס"ט. 135) סה"מ תרנ"ד ע' פז ואילך. עוה"ת ס"ע פב ואילך. 136) ברכות ו, ב. 137) שבת י, רע"א. וראה רמב"ם הל' תפלה פ"ה ה"ד. שו"ע אדה"ז הל' תפלה סו"ס צה.

דוגמא לדבר בהלכה:

בנוגע לברכת החיים, או בנוגע לצדיק ונשיא שנמצא ב"עולם האמת" שכאשר מזכירים אותו יש להוסיף "נשמתו עדן", "זכותו יגן עלינו", וכיו"ב — הרי כאשר מזכירים את השם כמה פעמים בהמשך אחד, במכתב או מאמר אחד וכיו"ב, אין צורך להזכיר תוארים אלו בכל פעם ופעם, אלא מספיק להזכיר זאת **פעם אחת** — כפי שרואים בפועל, "מעשה רב"[138], בהנהגתם של רבנים, פוסקים, וגדולי ישראל, וכן אצל נשיא דורנו, שדייקו בכל פרט ופרט, גם במכתבים כו'. וטעם הדבר — מכיון שהזכרת הדבר פעם אחת קאי על כל המשך הענין.

וכפי שרואין בתורה עצמה — בנוגע להזכרת שמו של משה רבינו: "הקורא רבו בשמו" ללא הוספת תואר — הרי זה ענין חמור כו'[139]. ואעפ"כ, מצינו כמ"פ בתורה שמזכירים את שמו של משה ללא הוספת תואר. והביאור בזה — שמש"נ פעם אחת "אדוני משה"[140], הרי זה מגלה גם על כל שאר המקומות שבתורה.

ועד כדי כך פשוט הדבר — שרש"י אינו צריך לפרש זאת לבן חמש למקרא:

על הפסוק[141] "אלה תולדות נח נח איש צדיק גו'" — מפרש רש"י: "הואיל והזכירו, ספר בשבחו, שנאמר[142] זכר צדיק לברכה". וכן מפרש בפסוק[143] "ואברהם היו יהי' לגוי גדול ועצום גו'" — "זכר צדיק לברכה הואיל והזכירו ברכו".

ולכאורה אינו מובן[144]: **לפני** אברהם ונח היו עוד צדיקים — חנוך, שנאמר בו[145] "ויתהלך חנוך את האלקים ואיננו כי לקח אותו האלקים" (ועד שמצינו[146] שנעשה מלאך כו'), וכן מתושלח[147]. וכמו כן היו כו"כ צדיקים **לאחרי** אברהם ונח — יצחק, שהי' "עולה תמימה"[148], וכן יעקב, י"ב השבטים, משה, יהושע, וכל שאר הצדיקים שנזכרו בחומש. וא"כ, מדוע לא הזכיר הכתוב שבח וברכה ("זכר צדיק לברכה") אצל **כל אחד** מהם, **ובכל פעם ופעם** שנזכר בתורה?!...

ובכן, אצל בן חמש למקרא אין זו שאלה מלכתחילה, כפי שיודע בהנהגת עצמו: בהיותו חייב בכבוד אב ואם, "כבד את אביך ואת אמך"[149], הרי כאשר מזכירם, צריך להוסיף תואר של כבוד, אהבה וחיבה, או ענין של יראה. ואעפ"כ,

---

138) שבת כא, א. וש"נ. 139) סנהדרין ק, א. רמב"ם הל' ת"ת פ"ה ה"ה. 140) בהעלותך יא, כח. 141) ר"פ נח. 142) משלי י, ז. 143) וירא יח, יח. 144) ראה גם לקו"ש ח"ה ע' 38 ואילך. 145) בראשית ה, כד. 146) יל"ש ישעי' רמז תנב. 147) פרש"י נח ז, ד. 148) פרש"י תולדות כה, כו. כו, ב. 149) יתרו כ, יב. ואתחנן ה, טז.

מובן וגם פשוט שלא צריך להכריז בכל פעם ופעם שמביט על אביו ואמו שמכבדם וירא מהם!... כך מחנכים אותו מקטנותו!

ועד"ז מובן גם בעניננו — שהזכרת "אכי"ר" בספרו של הרמב"ם פעם אחת, מספיקה עבור כל הספר כולו.

ומובן שאין מקום לשאלה מהכלל הידוע[150] שהרמב"ם סומך על מ"ש בהלכות שלפנ"ז ולא על מ"ש בהלכות שלאח"ז, ועפ"ז, מדוע לא כתב אכי"ר בפעם הראשונה שהזכיר אודות משיח — כי: כלל זה אמור רק בנוגע לחסרון פרט מסויים באיזה הלכה (או שנכתב בלשון סתום), שאינו יכול לסמוך על מ"ש בהלכות שלאח"ז, מכיון שבינתיים יבואו לטעות שלא כהלכה, משא"כ בנוגע להוראת הלכה חדשה, כבנדו"ד, שכאשר מזכירים ע"ד משיח צריכים להוסיף "אכי"ר" — לא שייך לשאול למה לא כתבה הרמב"ם לפנ"ז, כפשוט.

כו. ונחזור לענייננו — ההוראה מיום ההולדת בכ"ף מר־חשון שנת כתר"א, כתר שבכתר, פנימיות הכתר, עד לפנימיות עתיק — שהעבודה בכל עניני תורה ומצוותי' צריכה להיות גם מתוך תענוג, עד לשלימות התענוג.

ויש להוסיף, שענין זה הוא בהדגשה יתירה בנוגע ללימוד החסידות (נוסף על האמור לעיל שתורת החסידות קשורה עם פנימיות עתיק) — כפי שניתן להבין מדיוק לשונו של בעל יום ההולדת לפני הסתלקותו בנוגע לכתביו: "די כתבים לאָז איך אַייך", הנני משאיר לכם.

והענין בזה:

הלשון הרגיל בנוגע לתורה הוא — נתינה, "מתן־תורה", "אנא נפשי כתבית יהבית". ומכיון שבעל יום ההולדת שינה בלשונו ואמר "הנני משאיר לכם" ("לאָז איך אַייך"), בהכרח לומר, שבלשון "משאיר" מודגשת הוספה שאינה כלולה בלשון "נותן", דאל"כ, הי' צריך לומר "הנני נותן לכם".

והחילוק שבין ב' לשונות אלו — בפשטות:

לשון נתינה — מדגיש את מציאותו של ה"נותן", היינו, שהשייכות של הדבר עם המקבל אינה מצדו של המקבל, כי אם מצדו של הנותן, אשר, "כל הנותן בעין יפה נותן", ובמילא, יש לזכור תמיד שישנו מי שנתן לו את הדבר, ולכן אינו יכול להשאר כפוי טובה וכו'.

משא"כ לשון השארה ("משאיר") — מדגיש את מציאותו של זה שהדבר נשאר אצלו, שמשאירים את הדבר ברשותו ובבעלותו המוחלטת (מבלי שיהי' מודגש על כל צעד ושעל שבעצם אין זה דבר־השייך אליו, אלא ישנו מישהו שנתן לו את הדבר).

---

150) ראה יד מלאכי כללי הרמב"ם ס"ו. וש"נ.

מכתב פרטי
מכ"ק אדמו"ר
לאבי הכלה
בחנוכה
התשמ"ב

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N. Y. 11213
493-9250

ב"ה, ימי חנוכה ה'תשמ"ב
ברוקלין, נ.י.

האברך שאול משה שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכ'-דו"ח, ות"ח.

ודבר בעתו -

בימי חנוכה דענינם מוסיף והולך ואור,
ולהמשיך זה בכל ימות השנה.

הפ"נ שבמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.

בברכה לימי חנוכה מאירים
ושמחים

מכתב כללי שצירף כ"ק אדמו"ר למכתב הפרטי הנ"ל עם ריבוי מראי מקומות

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פּאַרקוויי
ברוקלין, נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N. Y. 11213

493-9250

ב"ה, יום א' דחנוכה,
ה'תשמ"ב. ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בעמדנו בהתחלת ימי חנוכה ובפרט ביום ראשון שלהם, שבו נמצא פך השמן חתום בחותמו של כהן גדול, אשר בשמן זה הדליקו המנורה בבית המקדש כל שמונת ימי חנוכה אלה,

וע"פ מאמר חז"ל דאין מזרזין אלא למזורזין, דמזה מובן ג"כ – דמזרזין על ההידור במצות – בעיקר למהדרין מן המהדרין,

אשר בדורות אלה – בנרות חנוכה המנהג פשוט דכאו"א בישראל הוא – לעשות ולקיים מצוה זו באופן דמהדרין מן המהדרין – להוסיף בנרות (נר מצוה דחנוכה) מיום ליום.

יה"ר שתשפיע הנהגה זו בפשטות בקיום מצות השם דנרות חנוכה – לשמור ולעשות בהידור מן ההידור כל מצוות השם ובמשך כל ימי השנה,

וכמו שמוסיפים הבנה וחיות ואור בקיום כל מצוות השם ובמשך כל ימי השנה ממצות חג המצות ראש לרגלים, שכולם (וכל המצוות) הם (גם) זכר ליציאת מצרים.

והרי כל המצות נרות הן – וכמו שנאמר כי נר מצוה ותורה אור –

וה"ז גם משלימות מצות נר חנוכה כשפועלת פעולתה באופן דמהדרין מן המהדרין – פעולה נמשכת בכל המצוות ובכל ימות השנה ובאיכות ובכמות גם יחד.

ויה"ר אשר במדתו של הקב"ה שהיא מדה כנגד מדה, אלא שכמה פעמים ככה – יהדר, כביכול, השם בחנוכת בית המקדש השלישי והנצחי בהידור מן ההידור, ובזה – אחישנה בזמן במובן הפשוט (בכמות הזמן – תיכף ומיד) ואחישנה גם באיכות (ברוחניות) במצב הרוחני כמו שהוא בהווה, מבלי לחכות כלל להעלאה בקודש, בנר מצוה ותורה אור, עוד יותר,

ובאתערותא דלעילא יאר הוי' אלקי צבאות פניו אלינו ישיבנו ונושעה, ישועה וגאולה נצחיית וקיימת שאינה בטלה עולמית, שאין אחרי' גלות, גאולה האמתית והשלימה ע"י אחד ויחיד דשמונה נסיכי אדם – משיח צדקנו.

בברכה לחנוכה מאיר בבית ובחוץ
וגם בכל ימות השנה

יום א׳ דחנוכה: שהוא כ"ה בכסלו, שאחד מטעמי שם חנוכה (דכל הימים) – חנו כה (ר"ן לשבת כא, ב). – ומפורש בתקו"ז תי"ג ד"ה תמינאה בהודאה (ועפ"ז צע"ק בחדא"ג שם). ובנות ישראל: שחייבות בנ"ח (טושו"ע או"ח סתרע"ה, ס"ג), שאף הן היו באותו הנס (שבת כג, א. וברש"י שם "וע"י אשה נעשה הנס". ולהעיר מהרשב"ם פסחים קח, ב. ובתוס׳ שם). ובפע"ח סוף ש׳ החנוכה: גאולת יון ע"י בת מתתיהו. ביום ראשון: שכולל כל ימים הנכנסין (שבת כא, ב), "והוא כולל ז׳ ימים שכללותם יחד היו ח׳ ימים בלי הבדל כלל . . כי הח׳ ימים יום א׳ הן" (שערי אורה ד"ה בכ"ה בכסלו פמ"ב). וראה ג"כ תו"א לד, ב. סהמ"צ להצ"צ מצות נר חנוכה (עד, ב). ועוד. ביום ראשון שלהם, שבו נמצא פך השמן: שי"ל שזהו הנס ביום ראשון. ועפ"ז יומתק הלשון (שבת שם): נעשה בו נס והדליקו ממנו. וראה שערי אורה שם ר"פ נג. ראשון..כל שמונת: וי"א דכל ח׳ הימים הם מציאות אחת לא נפרדים (צפע"נ מהד"ת נט, ג. הועתק בס׳ צפע"נ כללי התומ"צ מע׳ חנוכה). שבו נמצא..אלה: שבת כא, ב. וראה תו"א לד, א. שערי אורה שם פמ"ב. אוה"ת ד"ה בכ"ה בכסלו. סה"מ תרנ"ט ע׳ קסג ואילך. סה"מ תש"א ע׳ 58 ואילך. ובכ"מ. איז מזרזין: מכות כג, א. בדורות אלה..המנהג פשוט..באופן דמהדרין מן המהדרין: אולי י"ל הטעם ע"פ מש"כ הבעש"ט דבזמן הגלות הוא בקלות נענה בתפלה ולהשיג רוה"ק יותר מבזמן הבית כו׳ (כתר ש"ט סי׳ שיב. וראה ג"כ לקו"א להה"מ סע"ז). המנהג פשוט: רמ"א (שו"ע או"ח סתרע"א, ס"ב). וברמב"ם הל׳ חנוכה פ"ד, ה"ג: מנהג פשוט בכל ערינו בספרד כו׳. דמהדרין מן המהדרין: ראה לקוטי לוי"צ לזח"א ע׳ ריד. ראש לרגלים: ר"ה ד, א. ובפיה"מ ובר"ח שם. – ולהעיר אשר בכ"מ גם פורים וחנוכה נקראים יו"ט (מג"א ט, יט. שם, כב. מגלת תענית פ"ט. וראה כל בו – הובא בבאה"ט או"ח סתרפ"ג) וג׳ רגלים ופורים וחנוכה ור"ה ויוהכ"פ הם ציור אדם (לקו"ת דברים נח, א). כי..אור: משלי ו, כג. שבמיוחד שייך לנ"ח ונר שבת (רש"י ד"ה בנים – שבת כג, ב). וראה או"ת להה"מ ר"פ בהעלותך. דרושי חנוכה בתו"א, שערי אורה, אוה"ת ועוד. פעולה נמשכת בכל המצוות: ראה שערי אורה ד"ה הנ"ל פנ"ג, נט. מדה כנגד מדה: סנה׳ צ, סע"א. וראה סוטה ח, ב ואילך. אחישנה: סנה׳ צח, א. ירוש׳ תענית פ"א, ה"א. זח"א קסז, ב ואילך. שערי אורה ד"ה יביאו לבוש מלכות פצ"ו. יאר..ונושעה: ע"ד תהלים פ, כ. ישועה..עולמית: ע"ד נרות חנוכה שאינן בטילות לעולם (רמב"ן ר"פ בהעלותך). גאולה נצחיית וקיימת: לשון הפע"ח סוף שער החנוכה. אחד ויחיד: שהרי נאמר בו: הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד (ישעי׳ נב, יג). וראה תנחומא ס"פ תולדות: ירום מאברהם ונשא מיצחק וגבה מיעקב כו׳ ונשא ממשה וגבה כמלאכי השרת. וראה זח"א קפא, ב. רמב"ם הל׳ תשובה ספ"ט. שער האמונה פנ"ו. ביאוה"ז וישב. אוה"ת נ"ך עה"פ שם. ועוד. דשמונה..משיח: סוכה נב, ב. שייכות שמונת ימי חנוכה לשמונת נסיכי אדם, ראה: תו"א לג, ג ואילך. אוה"ת נ"ך למיכה ה, ז (ע׳ תעו ואילך). ועוד. נסיכי אדם: להעיר דבמשיח יש ב׳ המעלות: רועה (פנימי) ונסיך (מקיף) – תו"א לד, ריש ע"ב. ובחוץ: דמצות נר חנוכה הוא על פתח ביתו מבחוץ כו׳ ועד דכליא ריגלא דתרמודאי (שבת כא, ב) "שגם המורדים יבואו לכלות הנפש" (סד"ה מצוה משתשקע, תר"ל).

פיענוח מראי מקומות של מכתב כללי לשנת התשמ"ב

מכתב כללי מהרבי לחנוכה שצורף למכתב פרטי עם פיענוח המראי מקומות, האותיות המודגשות הן מלשון ההערה כפי שנכתבה, האותיות שבכתב יד הם סיכומים וביאורים מאת אבי הכלה יחי'.

יום א' דחנוכה: שהוא בכ"ה בכסלו, שאחד מטעמי שם חנוכה (דכל הימים) – חנו כה (ר"ן לשבת כא,ב)

הר"ן בשבת סוף ד"ה תנו רבנן מביא בזה"ל: "ויש מי שכתב שלפיכך קראום חנוכה כלומר חנו בכ"ה, ומש"ה היו שמנה ימים, מפני שהיה להם שמן טהור רחוק ד' ימים והוצרכו שמנה ימים בין הליכה וחזרה" עד כאן.

הרבי רומז להדגיש בזה- שביום א' דחנוכה כלולים כל ימי החנוכה, והראיה שחנוכה הוא על שם חנו בכ"ה שזה היה רק ביום הראשון, ומכל זה כל ימי החנוכה נקראו בשם זה, מזה מובן שביום הראשון כלולים כל שאר ימי החנוכה.

ומפורש בתקו"ז (בתיקוני זוהר) תי"ג ד"ה תמינאה בהודאה

בתיקוני זוהר מביא: "תמינאה בהודאה- וביה הוה משבח דוד הודו להשם, ודא הוא ודאי למנצח הודו בהון רמיזין נצח והוד, ואינון נסין וביה שבח משה "אז", הה"ד אז ישיר משה בגין דאיהי הוד שיהיב למשה, אז תקרא ואני אענה, ואיהו תמניא יומין דמילה, ובתריה ברית דאיהו יסוד צדיקא דעלמא, וביה אתגליא י' דמילה עשיראה לעשר ספירן.

ואיהו הוד תמניא יומי דחנוכה לארבעה ועשרין יומין דאינון בשכמל"ו, ומיד דעלה טרף בפיה שריא כ"ה על ישראל בכ"ה בכסלו, ואלין אינון כ"ה אתוון דיחודא דאינון שמע ישראל וגו' ודא איהו חנוכה. ע"כ.

מבאר במעלת חנוכה בכ"ה בכסלו, כיון שספירת ההוד קשורה עם הספירה השמינית, וזה התגלה בכ"ה בכסלו, ולכן משה רבינו משבח ב"אז" ישיר משה בגימטריא ח', שזה כנגד ספירת ההוד

הספירה השמינית וכו' הכוונה להתגלות ספירת היסוד הנקראת "צדיק יסוד עולם". צדיק יסוד עולם.

ומוסיף שבשעת ישראל וכו' יש כ"ה אותיות ובברוך שם כבוד מלכותו וכו' יש כ"ד אותיות ועל כה מביא שצד חנוכה מאירה רק הדרגא של בשכמל"ו, ואילו מכ"ה

בכללו ואילך חנוכה, מאירה הבחינה של יחודא עילאה שעשע ישראל וכו'.

(ועפ"ז צע"ק בחדא"ג שם)

המהרש"א בחידושי אגדות מביא: "ופירוש הר"ן כלומר חנו בכ"ה כו' ע"ש, וק"ק מאי חניה שייך הכא, דכיון דהותר בהן מלאכה ולא נתנו ליום טוב אלא להלל ולהודות, ונראה לפרש- דנקרא חנוכה ע"ש חנוכת המזבח כדאמרינן בפרק ר' ישמעאל דבית חשמונאי גנזו אבני מזבח, ולכך נקרא חנוכה, ולא קאמר הכא מאי חנוכה אלא מאיזה נס קבעו אותו להדליק בו נרות" ע"כ.

היוצא לנו מכל זה שהמהרש"א חולק על הר"ן בנוגע לשם חנוכה ס"ש החניה, מאחר שחניה משמע שנאסרו במלאכה ולכן חנו, ומ"כ שואל והרי הותר להם במלאכה, ולכן מסביר שחנוכה זה ס"ש חנוכת המצבח.

אבל מהלשון צדיק סיון "קצת" משמע שאין זו קושיא גדולה, מאחר שאפש"ל שחנו בכ"ה בגלל סיום המלחמה, ולא בגלל שהיה איסור של עשיית מלאכה כפשוט.

ובנות ישראל: שחייבות בנ"ח (טושו"ע או"ח סתרע"ה, ס"ג)

בטור מביא: "ולא ידליקנה חרש שוטה וקטן, אבל אשה מדלקת, שאף היא היתה בנס וחייבת בה".

(ולהעיר מהמובא בב"י ד"ה אבל אשה מדלקת- שם בגמרא אשה ודאי מדליקה דאמר ריב"ל נשים חייבות בנר חנוכה שאף הן היו באותו הנס, וכתב הר"ן שגזרו העו"ג על כל הבתולות הנשואות שיבעלו להגמון תחילה, וע"י אשה נעשה נס דאמרינן במדרש דבתו של יוחנן כהן גדול האכילה לראש העו"ג גבינה לשכרותו, וחתכה את ראשו וברחו כולם, ועל זה נהגו לאכול גבינה בחנוכה עכ"ל". ע"כ).

היוצא לנו מכל זה- דיוקו של הרבי במה שפוגה את בני ובנות

ישראל, הוא מצד שגם הן היו באותו הנס שנצרו שהבתולות יבשו להיאמן תחילה, וגם מצד שהנס נעשה ע"י אשה.

שבת כג,א. וברש"י שם וע"י אשה נעשה הנס

רש"י ד"ה היו באותו הנס- שגזרו היוונים על כל הבתולות הנשואות להבעל לטפסר תחילה, ועל ידי אשה נעשה הנס".

ולהעיר מהרשב"ם פסחים קח,ב ובתוספות שם

רשב"ם: "שאף הן היו באותו הנס- דאמר במסכת סוטה (יא,ב) בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו, וכן גבי מקרא מגילה אמר הכי, משום דע"י אסתר הוה, וכן גבי נר חנוכה במסכת שבת כג,א. לשון מורינו הלוי".

ובתוספות ד"ה שאף הן- מביא "ואי לא האי טעמא, לא היו חייבות משום דנשים פטורות ממצות עשה שהזמן גרמא, אע"ג דארבעה כוסות דרבנן כעין דאורייתא תיקון.

ובתוספות ד"ה היו באותו הנס- פי' רשב"ם שעל ידם נגאלו, וכן במגילה ע"י אסתר, ובחנוכה ע"י יהודית.

וקשה- ד"אף" משמע שאינן עיקר? ועוד דבירושלמי גריס שאף הן היו באותו ספק, משמע באותה סכנה דלהשמיד להרוג ולאבד.

ובפע"ח סוף ש' החנוכה גאולת יון ע"י בת מתתיהו

בפע"ח מביא-"כל הגאולות הראשונות היו בסוד ההוד, ולכן כל השירות הם בלשון נקבה, דאיהי בהוד, ואפילו גאולת מצרים היה ע"י בתיה בת פרעה, ולפיכך כתיב "ונתת מהודך עליו", וכן גאולת סיסרא הי' ע"י דבורה ואשת יעל, וכן בגאולת יון ע"י בת מתתיהו. והיה "אז" בתיקון הוד, לפיכך הם ח' ימי חנוכה כי הוד ספירה ח', ופורים ע"י אסתר.

אבל לעתיד לבוא יהיה הגאולה מצד **הנצח**, ולכן יהיה גאולה **נצחית** וקיימת כדכתיב "וגם נצח ישראל לא ישקר".

משמע מדבריו שגם במצרים למרות שהיתה גאולה ע"י משה רבנו, עכ"ז מזה שנאמר "ונתת מ**הודך** עליו", הרי זה בלשון נקבה, כיון שבתיה הצילה את משה, ולכן אמר משה שירה בלשון "אז" ישיר משה בגימטריא ח' ספירת ההוד, ולכן לא היה לזה קיום נצחי, וכך גם בכל שאר הגאולות, משא"כ לעת"ל יהיה מצד הנצח מלשון נצחיות.

ביום ראשון שכולל כל ימים הנכנסים (שבת כא,ב)

לפי דעת אחד האמוראים בדברי בית שמאי, מדוע ביום הראשון מדליקים ח' נרות.

"והוא כולל ז' ימים שכללותם יחד היו ח' ימים בלי הבדל כלל.. כי הח' ימים יום א' הן" (שערי אורה ד"ה בכ"ה בכסלו פמ"ב)

"ובזה מתרץ הקושיא- שהרי הנס היה רק ז' ימים, ויום הא' אינו מן הנס, וע"ז מתרץ- שעיקר הנס הוא ביום א', והוא במה שהדליקו ממנו ח' ימים, כידוע דז' נרות היינו ז' מדות דחכ' שכלולים בחכמה, ונק' הכחמה אור שבעת הימים שכוללם יחד.. וזהו שמברכים להדליק נר חנוכה (לשון יחיד), ולא נרות חנוכה, כי הח' ימים יום אחד הן".

וראה ג"כ תורה אור לד,ב.

תוכן- מבאר בדעת בית שמאי שביום הא' מדליק ח' לדעת אמורא אחד כנגד פרי החג, שביום ראשון מקריב י"ג, מכאן ואילך פוחת והולך.. ולכן מתחיל בי"ג פרים כנגד י"ג מדות הרחמים שהם מקיפים כנודע, ואח"כ הולכים ומתמעטים, כי כיון שכבר נבררו כמה בחי' ע"י המשכה שביום ראשון, ע"כ א"צ עוד להארה גדולה כ"כ כיום ראשון כו'.

סה"מ להצמח צדק מצות נר חנוכה עד,ב. ועוד

"והנה שורש ענין ח' ימי חנוכה הוא ג"כ כנגד ח' נסיכי אדם, כי מבואר למעלה בענין נס דחנוכה שאז נתגברה חכמה דקליפה, ורצו להשכיחם תורתך, וחכמה האלקית, ולזה הוצרך להיות תוס' אור החכמה, והיינו מהכתר שלמעלה מהחכה וההשפעה צריכה להתמשך ע"י מדות שבכתר כנ"ל. ולפי שהעיקר הם ח' המזלות הנ"ל, שהם מקיפים לכן קבעו שמונת ימים כנגד שמונה מזלות, שמנה נסיכי אדם, שע"י כל א' נמשך השמן הטהור לאבד חכ' דקליפה, כי המקיפים הם הדוחים הרע ביותר כנ"ל", ע"כ.

היובא לעיל- שביום הראשון מאיר האור העיקרי שע"י יובלו לבטל הקליפות ע"י האורה גדולה, ואחר כך הולך ומתמעט, כיון שאין אור גדול כל כך. וגם באור מועט ניתן לבטל הקליפה.

ביום ראשון שלהם, שבו נמצא פך השמן: שי"ל שזהו הנס ביום ראשון, ועפ"ז יומתק הלשון שבת שם נעשה בו נס והדליקו ממנו. וראה שערי אורה שם ר"פ נ"ג

בשערי אורה מביא- "ובכל הנ"ל יובן יותר ענין הדלקת נרות דחנוכה במה שעשו עיקר הנס בפך א' דשמן כו' ולכאורה עיקר הנס היה בנצחון המלחמה רבים ביד מעטים גבורים ביד חלשים כו' ואז ממילא נכלל נס דפך אחד שמן טהור, כי יש בכלל מאתיים כו'. וגם נצחון המלחמה היה בכ"ד כסלו שבו ביום היה עיקר הנס. ויו"ט דחנוכה מתחיל בכ"ה מפני הנס שמצאו פך א' שמן טהור, איך עשו מן הטפל עיקר כו'.

אך הענין הוא- כנ"ל דעיקר הנס היה בהחזרת התומ"צ שלהם כי רצו העכו"ם להשכיחם תורתם ולא לאבדם".

ראשון.. כל שמנת וי"א דכל ח' הימים הם מציאות אחת לא נפרדים (צפע"נ מהד"ת נט,ג.) הועתק בס' צפע"נ כללי התומ"צ מערכת חנוכה

התוכן- הרוגאטשובער דן בענין חנוכה אם זו מציאות אחת או שהם ימים נפרדים, ומביא ראיה שזו המחלוקת בין רש"י לתוס' בסוגיא דשבת, דלרש"י הם ימים נפרדים, ולכן אם הנרות היו דלוקים מלפני שבת ונשארו עד למוצאי שבת, יש לו לכבותה במוצאי שבת ולהדליקה מחדש. אך התוס' ס"ל שא"צ לכבותה, מאחר שלשיטתם כל החנוכה היא מצוה אחת. ובזה יש נפק"מ גם לגר שנתגייר או קטן שהגדיל באמצע חנוכה. וכו'.

שבו נמצא.. אלה שבת כא,ב וראה תורה אור לד,א

"וזהו ענין נרות דחנוכה שטמאו כל השמנים שבהיכל מצד תגבורת חכמה דקליפה, לכן רצו להשכיחם תורתך כו' וע"כ הוצרך להמשיך מבחי' שלמעלה מהחכמה דקדושה, והוא מבחי' מקיפים עליונים. וזהו פך של שמן שהיה חתום בחותמו של כה"ג שהוא בחי' ורב חסד כו'".

שערי אורה שם פ' מ"ב

"וזהו שעשו עיקר הנס בהדלקת הנרות במקדש, אע"פ שעיקר הנס היה ניצחון מלחמתם כו' כי מה שנצחום הוא מפני מס"נ שלהם על התומ"צ, הנה זה היה עיקר הדבר מה שהדליקו הנרות שהוא להאיר אור דתומ"צ ממקורם כנ"ל וד"ל".

אוה"ת ד"ה בכ"ה בכסלו

"מבאר בענין הדלקת הנרות שהם ז' נרות כנגד ז' מדות, וכיון שכך יש להעלות לחכמה (שז"ע השמן), שע"י החכמה איתברירו שזהו"ע נטילת ידים, מדות ע"י מים שהוא בחי' החכמה שלא יהיה יניקה, ולכן בשרה נאמר שבע שנים

לשון רבים, ובעשרים נאמר עשרים שנה (לשון יחיד להורות לנו שהם בטלים ליחיד), עשרים כנגד חכמה ובינה זה בחי' המוחין, כל אחד כלול מעשר שהם עשרים, והם בטלים לא"ס".

סה"מ תרנ"ט ע' קסג ואילך

"והענין דהנה נר חנוכה הו"ע המשכת אור התורה בחכמה ותורה אור כו', דהנה ידוע דמלחמת היונים היתה מלחמה רוחנית שבקשו להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך כו', וכשגברו מלכות בית חשמונאי ונצחום התקינו להדליק נרות חנוכה, היינו שהמשיכו בחי' אור התורה כמו שהיא בשרשה ומקורה בבחי' חכ' דעתיק".

סה"מ תש"א ע' 58 ואילך

"ועוד צ"ל דכפי הנראה הנה עיקר הנס הוא שמצאו פך של שמן חתום בחותמו של כה"ג היינו דכשהיונים טמאו כל השמנים שהיו בהיכל, הנה פך זה לא נגעו בו לפי שהיה בקרקע כפירוש התוספות, לפי שכבר גזרו על הנכרים להיות מטמאים במגע כזבים, וגם הכירו שהיונים לא נגעו בפך זה כפרש"י, ולכאורה הרי עיקר הנס היה ניצוח המלחמה, וע"י ניצוח המלחמה יוכלו למצוא את השמן...

דבבית המקדש היו כלי כסף וזהב אשר כך הוא דרכם של המנצחים במלחמה, לשלול שלל ולבוז כסף וזהב וכל אבנים יקרות ובמלחמת היונים לא נזכר כל זה, אלא שטימאו את השמנים שהיו במקדש. אך הענין הוא דמלחמת היונים היתה מלחמה רוחנית".

אין מזרזין מכות כג,א

גמרא:"המכה מכה בידו- תנו רבנן אין מעמידין חזנין אלא חסירי כח ויתירי מדע, רבי יהודה אומר- אפילו חסירי מדע ויתירי כח. אמר רבא כוותיה דרבי יהודה מסתברא דכתיב לא יוסיף פן יוסיף, אי אמרת בשלמא חסירי מדע היינו דצריך לאזהורי, אלא אי אמרת יתירי מדע מי צריך לאזהורי, ורבנן- אין מזרזין אלא למזרז".

בדורות אלה... המנהג פשוט.. באופן דמהדרין מן המהדרין, אולי י"ל הטעם ע"פ מש"כ הבעש"ט דבזמן הגלות הוא בקלות נענה בתפילה, ולהשיג רוה"ק יותר מבזמן הבית כו'.

כתר שם טוב סי' שי"ב: "כמשל המלך כשהוא בבית מלכותו א"א להתקרב אליו כ"כ, כמו שהוא בדרך, שאז יוכל להתקרב אליו כל מי שירצה אפי' בן כפר

שאינו הגון לבוא לפני המלך בבית מלכותו, ובדרך ובפונדק שלו יכול לבוא לפניו ולדבר עמו, כך היום בגלות כשהאדם מחשב בדביקות השם יתברך ב"ה, אזי שורה עמו ושוכן אצלו, בכן ראוי לאדם שיתרחק עצמו מן התאות ומחשבות זרות בכדי שלא יפרד ממנו יתברך, רק יעשה כל מעשיו לשמו יתברך, וזהו הרחק משכן רע, ר"ל ממי ששוכן אצלך, הרחק הרע" ע"כ.

וראה ג"כ לקו"א להרב המגיד סעי' ע"ז כנ"ל

היובא לעיל מכל הנ"ל- דלמרות שאנו נמצאים בדור שהוא אכשור דרא בתמי'ה, הנה דוקא משום כך, נה הצמן להיות במצב של מהדרין מן המהדרין, כיון שצה צמן שניתן להשיג רוח הקודש יותר וקי"ל.

המנהג פשוט רמ"א או"ח סתרע"א ס"ב

הגה- "ויש אומרים דכל א' מבני הבית ידליק, וכן המנהג פשוט".

וברמב"ם הלכות חנוכה פ"ד ה"ג

"מנהג פשוט בכל ערינו בספרד".

כדאי להשיר- מהמובא בבאר היטב ס"ק ג' (שמע המעכב- ונה חידוש שהספרדים נוהגים כתוספות והאשכנזים כרמב"ם, ונה לא מצינו בשאר מקומות

דמהדרין מן המהדרין ראה לקוטי לוי"צ לזח"א ע' ריד

"וכן סתם נר חנוכה הוא במלכות, ולכן די בנר א' לכל בני הבית, ומהדרין הוא בז"א- לכן צריך נר לכל א' בפ"ע ומהדרין מן המהדרין בחו"ב, ושם יש פלוגתא ב"ש וב"ה, ב"ש ס"ל פוחת והולך הוא מצד בינה מקור הגבורות, וב"ה ס"ל מוסיף והולך הוא מצד חכ' מקור החסדים.

ובכלל הג' בחי' שבנר חנוכה, מהדרין מן המהדרין, ומהדרין, וסתם, הוא לנגד הג' יחודים שבנר, הוי' אהי', הוי' אלוקים, הוי' אדנ' " ע"כ.

ראש לרגלים ר"ה ד,א.

גמרא- "ולרגלים"- רגלים באחד בניסן? בחמשה עשר בניסן הוא? מר רב חסדא, רגל שבו ראש השנה לרגלים".

ובפירוש המשניות (לרמב"ם בר"ה)

"ולרגלים"- רוצה בו כי הרגל שבזה החודש הוא ראשון לרגלים".

ובר"ח שם

"ולרגלים- אוקמא רב חסדא, רגל שבו ראש לרגלים".

ולהעיר אשר בכ"מ גם פורים וחנוכה נקראים יו"ט. מגילת אסתר ט,יט.

"על כן היהודים הפרזים היושבים בערי הפרזות עושים את יום ארבעה עשר לחודש אדר שמחה ומשתה **ויום טוב**".

שם כ"ב

"כימים אשר נחו בהם היהודים... והחדש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ל**יום טוב".**

מגילת תענית פ"ט

"בכ"ה ביה יום חנוכה תמניא יומין דלא למספד.. לשנה אחרת קבעו ח' **ימים טובים**".

וראה כל בו- הובא בבאר היטב או"ח סתרפ"ג

"כתב הכל בו- אין אומרים שיר מזמור לאסף, לפי שהם כעין **יום טוב,** מאחר שאומרים בו הלל".

וג' רגלים ופורים וחנוכה ור"ה ויוהכ"פ הם ציור אדם (לקו"ת דברים נח,א.)

"כי הנה ענין ר"ה שנקרא ראש הוא עד"מ כמו הראש שבאדם הוא מקור החיות לכל האברים שבו ראשית גילוי כללות החיות.. (כי פסח שבועות וסוכות הם כנגד ג' אבות: אברהם- הוא בחי' פסח, לושי ועשי עוגות, והוא חסד דרועא ימינא.

שבועות מתן תורה בקול השופר אילו של יצחק.

וסוכות בחי' ויעקב נסע סכותה,

והם תרין דרועין וגופא, וחנוכה ופורים הם תרין ירכי קשוט, וכ"ז הוא בחי' הגוף. אבל ר"ה הוא בחי' ראש שבו נכלל חיות כל הגוף, והוא כנגד אדם הראשון. ויוהכ"פ נק' ג"כ ראש השנה בכתוב, והוא בחי' נשמה ופנימיות".

כי...אור משלי ו,כג.

"כי נר מצוה ותורה אור".

שבמיוחד שייך לנ"ח ונר שבת (רש"י ד"ה בנים- שבת כג,ב)

בגמרא שם: "אמר רב הונא- הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים,

וברש"י שם- דכתיב כי נר מצוה ותורה אור, על ידי נר מצוה דשבת וחנוכה בא אור דתורה".

וראה או"ת להה"מ ר"פ בהעלותך

"בהעלותך את הנרות ע"ד כי נר מצוה, המצוה היא כנר שבו שורה אור, כך הפנמיות היא אהבה ויראה, וזהו בהעלותך א"ע, את הנרות, פירוש עם המצות, אל מול פני המנורה יאירו שבת הנרות, ע"ד וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר אנכי וגו', פירוש ע"י כל המצות תחשוב אנכי ולא יהיה לך, פירוש אהבה ויראה של אנכי, הוא אהבה אשר הוצאתיך מארץ מצרים מכל צרות, ולא יהיה לך אלקים אחרים, פי' שלא תלך אחר תאוות שהוא א-ל אחר, "על פני"- פירוש על פנמיות, שהפנמיות הוא הקב"ה וראוי. וזהו אל מול פני המנורה הפנימית, יאירו שבעת הנרות, שבעת ימי הבנין אהבה ויראה ותפארה וכו'".

דרושי חתונה בתורה אור שערי אורה אוה"ת ועוד

היוצא לנו מכל הנ"ל מתוכן המכתב- דכמו שבמצות חנוכה יש סדר של מהדרין מן המהדרין, כך בכל המצות שנקראים נרות יש להוסיף בהידור אחר הידור, ובמיוחד ש"ש להעלות את הנרות אל הפנימיות יאירו שבשת הנרות שבשת ימי הבנין אהבה ויראה וכו'. עד כאן התוכן.

פעולה נמשכת בכל המצוות. ראה שערי אורה ד"ה הנ"ל פנ"ג (נט).

"ויש להקדים לזה- ענין א' והוא מש"כ כי נר מצוה ותורה אור, דמשמע שמנר מצוה דוקא יבא אור בתורה וזה פלא לכאורה, דהלא אור דתורה הוא מקור לנר מצוה שהן בחי' כלים שונים לאור התורה, אך הנה פסוק זה מרמז על נר מצוה דחנוכה, דאע"פ שהוא מדרבנן הוא מקור לאור דתורה מטעם הנ"ל. והוא משום דנר חנוכה הוא בחי' מקור התהוות מציאות האור מן ההעלם.

ובכל הנ"ל יובן שרש ענין הדלקת הנרות דחנוכה שיש בה יתרון מעלה מכל רמ"ח מ"ע דתשב"כ כנ"ל בפירוש כי נר מצוה ותורה אור שהוא נר מצוה דחנוכה.. וזהו כענין הנ"ל במחשכים הושיבני כו' שכאשר החושך מופלא מאד למטה הרי בהכרח שנצרך להאיר לבחי' החשך העליון הנעלם ביותר, והוא מש"כ ישת חושך סתרו, שהוא בחי' העלם העצמות ממש שלמעלה מהעלם אור דחכמה כנ"ל ואם יאירו אור

מן החושך סתרו הנ"ל הגם שהאור הוא בא בדרך ירידה למטה, עכ"ז ירידה זו ממקום גבוה מאד נעלה הוא, עד שביכלתו להאיר אור דתורה גם במחשכים דק"נ".

מדה כנגד מדה סנהדרין צ,סע"א.

במשנה מובא- "ואלו שאין להם חלק לעוה"ב האומר אין תחיית המתים מן התורה, ובגמרא- "וכל כך למה? תנא- הוא כפר בתחיית המתים לפיכך לא יהיה לו חלק בתחיית המתים, שכל מדותיו של הקב"ה מדה כנגד מדה, דאמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן מנין שכל מדותיו של הקב"ה מדה כנגד מדה שנאמר ויאמר אלישע שמעו דבר ה' גו' כעת מחר סאה סולת בשקל וסאתים שעורים בשקל בשער שומרון, וכתיב ויען השליש אשר המלך נשען על ידו את איש האלוקים ויאמר הנה ה' עושה ארובות בשמים היהיה הדבר הזה, ויאמר הנך רואה בעיניך ומשם לא תאכל. וכתיב ויהי לו כן וירמסו אותו העם בשער וימות".

וראה סוטה ח,ב. ואילך

"מתני'- במדה שאדם מודד בה מודדין לו, היא קשטה את עצמה לעבירה המקום נוולה. היא גלתה עצמה לעבירה- המקום גלה עליה. בירך התחילה בעבירה תחילה ואח"כ הבטן- לפיכך תלקה הירך תחילה ואח"כ הבטן. ושאר כל הגוף לא פלט".

בהמשך הגמרא מביאה עוד ראיות עיין שם.

אחישנה סנהדרין צח,א.

"אמר רבי אלכסנדרי רבי יהושע בן לוי רמי כתיב "בעתה" וכתיב "אחישנה", זכו- אחישנה. לא זכו- בעתה".

ירושלמי תענית פא,ה"א

,ר' אחא בשם ר' תנחום בר' חייה- אילו ישראל עושין תשובה יום א' מיד היה בן דוד בא, מאי טעמא היום אם בקולו תשמעו".

זח"א קטז,ב ואילך

"אמר ר' יוסי כגוונא דא כתיב אני ה' בעתה אחישנה, מהו "בעתה" בעת ה' דתקום מעפרא, כדין אחישנה...

בהמשך בקי"ח,ב. "א"ר יוסי כמה אית לן לאתמשכא גו גלותא עד ההוא זמנא, וכלא תלי לי' קוב"ה כד יתובון בתיובתא אי יזכו ואי לא יזכו. כמה דאתמר

בהאי קרא דכתיב אני ה' בעתה אחישנה. זכו- אחישנה. לא זכו- בעתה".

שערי אורה ד"ה יביאו לבוש מלכות פצ"ו

ועוד יש לפרש דמ"ש מהר קח כו' זהו לטובתו דוקא ולא לרעתו דכשימהר הבירורים דרפ"ח כו' שהוא בחינת הלבוש והסוס להלביש את מרדכי היהודי כנ"ל אזי דוקא יהיה לו תקוה עדיין, וכשלא ימהר לא יהיה לו תקוה כלל. והענין הוא- להפך בפי' בעתה אחישנה דקץ זה אשר שם לחשך ע"פ מאמר קו המדה כנ"ל עדיין לא כלה, ע"כ אם זכו ישראל בתשובה ומעש"ט ויתבררו על ידם במהירות גדולה עד שלא יבוא זמן הקץ אשר שם לחשך, אז אחישנה לזמן הגאולה.. וזהו שא"ל "מהר" במהירות גדולה לברר הכל".

ישועה... עולמית ע"ד נרות חנוכה שאינן בטלות לעולם (רמב"ן ר"פ בהעלותך)

"למה נסמכה פרשת מנורה לפרשת הנשיאים? לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו כשלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו, א"ל הקב"ה חייך שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות בקר וערב, ל' רש"י ממדרש אגדה. ולא נתברר לי- למה נחמו בהדלקת נרות ולא נחמו בקטורת בקר וערב... אבל ענין ההגדה הזו לדרוש רמז מן הפרשה על חנוכה של נרות שהיתה בבית שני ע"י אהרן ובניו ר"ל כי הם חשמונאי ובניו.

וכלשון הזה מצאתיה במגילת סתרים לרבי נסים שהזכיר האגדה הזו, ואמר ראיתי במדרש כיון שהקריבו שנים עשר שבטים ולא הקריב שבט לוי וכו', אמר לו הקב"ה למשה דבר אל אהרן ואמרת אליו יש חנכה אחרת שיש בה הדלקת הנרות ואני עושה בה לישראל על ידי בניך נסים ותשועה, וחנוכה שקרויה על שמם והיא חנוכת בית חשמונאי, ולפיכך הסמיך פרשה זו לפרשת חנוכת המזבח...

ובהמשך "והנה דבר ידוע שכשאין בית המקדש קיים והקרבנות בטלין מפני חורבנו אף הנרות בטלות, אבל לא רמזו אלא לנרות של חנוכת חשמונאי שהיא נוהגת אף לאחר חורבן בגלותנו".

גאולה נצחית וקיימת לשון הפע"ח סוף שער החנוכה

כנ"ל לעיל "כל הגאולות היו בסוד ההוד, ולכן כל השירות הם בלשון נקבה איהי בהוד, וכן כל הגאולות ע"י נשים... (כנ"ל) אבל לעת"ל יהיה הגאולה מצד הנצח, ולכן תהיה גאולה נצחית וקיימת".

אחד ויחיד.. וראה תנחומא ס"פ תולדות

"שנאמר הנה ישכיל עבדי ירום וגבה מאד, "ירום"- מאברהם. "ונשא"- מיצחק. "וגבה"- מיעקב. ירום מאברהם שנאמר הרימותי ידי אל ה', ונשא ממשה שנאמר כי תאמר אלי שאהו בחיקך, וגבה ממלאכי השרת שנאמר וגבותם מלאות עינים".

וראה זח"א קפא,ב.

"ובההוא זמנא דמטי זמנא דסהרא לאתנהרא מה כתיב, הנה ישכיל עבדי עליה דסיהרא אתמר, הנה ישכיל עבדי דא הוא רזא דמהימנותא הנה ישכיל דאתער אתערותא לעילא כמאן דארח ריחא ואתי לאתערא ולאסתכלא. ירום מסטרא דנהורא עילאה דכל נהורין, ירום כד"א ולכן ירום לרחמכם ונשא מסטרא דאברהם, וגבה מסטרא דיצחק, מאד מסטרא דיעקב...".

רמב"ם הלכות תשובה ספ"ט

"מפני שאותו המלך שיעמוד מזרע דוד בעל חכמה יהיה יותר משלמה, ונביא גדול הוא קרוב למשה רבנו, ולפיכך ילמד כל העם ויורה אותם דרך ה'".

שער האמונה פנ"ו

"ולהבין זה הנה כתיב במשיח הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד.. ומבואר במ"א בפי' מאד למעלה מבחי' אדם שזהו בחי' גילוי עצמות אוא"ס.. כי שורש משיח בפנימיות ועצמות המאציל שלמעלה משורש התחלקות הקוים שמתחלקים מח"ס כו' וזהו שע"י משיח דוקא יומשך ויושפע לישראל בחינת פנימיות התורה".

ביאורי הזוהר וישב

זהר וישב דקפ" סע"א "פתח ואמר הנה ישכיל עבדי כו' בישעיה סי' נב,יג עליה דסיהרא אתמר... פי' כי סיהרא היא מלכות דאצי'... ונודע דסיהרא לית לה מגמרא כלום, דהיינו שאין לה רק מה שמקבלת משמשא, והנה גם משל לזה כמו המלך ב"ו שמקבל מסים וארנוניות, ואעפ"כ הוא מלך על הנותנים כו', כך המלכות היא מקבלת מע"ס דאצי' ואעפ"כ היא בחי' מל' לפי ששרשה מהכתר נעוץ תחילתן בסופן וסופן בתחילתן".

אוה"ת נ"ך עה"פ שם

"בספר הגילגולים פי"ט הנה ישכיל וגבה מאד אותיות "אדם", כמו אדה"ר

קודם החטא שהיה לו נשמה לנשמה דאצי', וכ"כ בשל"ה דשס"ט א' נמצא לפי"ז יש כאן ד' עליות הא'- נפש דאצי'. הב'- רוח. הג'- נשמה. הד'- נשמה לנשמה. והיא מחכ' עילאה. ושם פירש עוד שנחלקים לה' בחי' נר"ן חיה יחידה, א"כ הם ה' עליות, הא' ישכיל. הב'- ירום. הג' ונשא. הד'- וגבה. הה'- מאד. עד א"ס".

דשמנה.. משיח סוכה נב,ב.

"ומאן נינהו שמנה נסיכי אדם? ישי, ושאול, ושמואל, עמוס, וצפניה, צדקיה, ומשיח, ואליהו".

שייכות שמנת ימי חנוכה לשמונת נסיכי אדם, ראה תו"א לג,ג. ואילך

"והנה ענין העלאת הנרות שהיו במקדש ז' נרות הוא כנגד שבעה מדרגות שיש בכללות עובדי ה'.. ונמשכים מבחינת שבעה רועים, המפרנסים כללות נש"י, וענין שמנת נרות דחנוכה הם כנגד שמנת נסיכי אדם.. כי הנה רועה יש בו ב' פירושים הא'- לשון מפרנס לאחרים כמו רועינו זוננו. והב'- שהוא רועה את עצמו. ר"ל שמתפרנס כמו והאתונות רועות על ידיהן. וכן בגמ' רועה בשדות וכיוצא. וכן בענין השבעה רועים יש ב' בחי' אלו כי הן המפרנסים כנס"י... ואמנם הנה עי"ז שמפרנסים לכנס"י הם מתפרנסים. אך ענין הנסיכי אדם היינו שאינן בחי' רועים ומלמדים לישראל כמשה והאבות, רק הם צדיקים תמימים כמו ישי שמת רק בעטיו של נחש.. ומהם נמשך ג"כ כחל נש"י בעבודה בדרך מקיף".

אוה"ת נ"ך למיכה ע' תע"ו ואילך

והקימנו עליו שבעה רועים ושמנה נסיכי ת"י שבעה מלכין ותמניא רברבי אנשא, פ"ה דסוכה דנ"ב ע"ב. בשה"ש רבהא ס"פ אם חומה היא דל"ח, ע"ב, ושם מפורש ויצחק להיכן אזל כו' מה שרש"י ז"ל בסוכה שם כ' כמדומה לי דאמרינן בעלמא רבות נשא ר"פ י"ד. במדרש איכה ס"ו ג' בפסוק פרש רשת לרגלי".

ובהמשך בע' תע"ז מביא כמה פירושים בתיבת נסיך- נסיך לשון שררה, כמו נסיכי סיחון יהושע כג,כא ותרגום מפרש ל' ריבוי והגדלה, וגם נסיך ל' יציקה כמו הסך נסך שכר. ולשון כיסוי. ובשרש ישע בערך נסך כ' ל' סכך הסוכך שכן נקרא המלך כרוב הסוכך ביחזקאל כח,טז.

נסיכי אדם להעיר שבמשיח יש ב' המעלות רועה (פנימי) ונסיך (מקיף)-

תו"א לד, ריש ע"ב

בכל זה עיין בדרך מצוותיך סוף מצוות מינוי מלך באריכות.

ובחוץ- דמצות נר חנוכה הוא על פתח ביתו מבחוץ כו' ועד דכליא ריגלרא דתרמודאי (שבת כא,ב) "שגם המורדים יבואו לכלות הנפש" (סד"ה מצוה משתשקע תר"ל).

"ועד שתכלה רגל מן השוק- היינו שוק זה רה"ר טורי דפרודא ועד דכליא ריגלא דתרמודאי היינו גם אותם המורדים יבואו לבחי' כליות הנפש כי אור דוחה את החושך, ומחמת המשכת האור דחנוכה גם ריגלא דתרמודאי יכולים לבוא לבחי' כליות הנפש" ע"כ.

ובאור הענין- דלפעמים מבואר בדא"ח המשמעות בתיבת כליא, מלשון כליון לכלות ולבטל את הריגלא דתרמודאי, וכאן מבאר באופן נעלה יותר, להפוך אותם לגמרי ולגרום להם שיגיעו לכלות הנפש שצהו"ע האתהפכא.

לזכות
החתן התמים ה׳ מנחם מענדל שיחי׳
והכלה דבורה לאה תחי׳
אמיתי

ולזכות הוריהם
ר׳ אסף אליעזר ונחמה דינה
אמיתי
ר׳ שאול משה ויונה
אליטוב

זקניהם
הרה״ח ר׳ אליהו אברהם ומזל שושנה
אמיתי
גב׳ צילה אלבז
(אשת הרה״ח ר׳ חיים אלבז ע״ה)

הרה״ג הרה״ח הר׳ שמעון גד ומזל
אליטוב
ר׳ אריה מרדכי וחיה פרידא עליזה
ליכט